

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра клінічної медицини

Силабус

нормативної освітньої компоненти

ЗАГАЛЬНА ХІРУРГІЯ

підготовки	магістра
спеціальності	222 «Медицина»
освітньо-професійна програма	«Медицина»

Силабус освітньої компоненти «Загальна хірургія» підготовки магістра, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина, за освітньо-професійною програмою Медицина.

Розробник: Галей Микола Михайлович – доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри клінічної медицини.

Силабус освітньої компоненти затверджено на засіданні кафедри клінічної медицини
протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

Галей М. М.

© Галей М. М., 2022 р.
© Марчук І. П., 2022 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я 222 Медицина Медицина Магістр	Нормативна. Цикл загальної підготовки
		Рік навчання - 3
		Семестри – 6-й
		Лекції (30 год.)
		Лабораторні (60 год.)
		Самостійна робота (50 год.)
		Консультації (10 год.)
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Всього годин 150
ІНДЗ: немає		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ	Галей Микола Михайлович
Науковий ступінь	д.м.н
Вчене звання	доцент
Посада:	завідувач кафедри клінічної медицини
Комунікація із студентами:	тел.: +38 0673322783 e-mail: galej.mm@gmail.com
Консультації	графік консультацій розміщений на дошці оголошень кафедри та в команді Microsoft Teams Електронний курс на платформі Microsoft Teams
Посилання на електронний курс	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Лаборант який забезпечує проведення лабораторних робіт та відпрацювань	
Розклад занять:	
ПІБ	Марчук Іван Петрович
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада:	асистент кафедри клінічної медицини
Комунікація із студентами:	тел.: +380992328721 e-mail: marchuk.ivan@vnu.edu.ua
Консультації	графік консультацій розміщений на дошці оголошень кафедри та в команді Microsoft Teams Електронний курс на платформі Microsoft Teams
Посилання на електронний курс	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Лаборант який забезпечує проведення лабораторних робіт та відпрацювань	
Розклад занять:	

III. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

1. Анотація курсу. «Загальна хірургія» є клінічною ОК, під час вивчення якої відбувається засвоєння студентами базових теоретичних знань з питань організації хірургічної допомоги, десмургії, організації санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці, кровотечі та її зупинки, трансфузіології, анестезіології та реанімації, різноманітних травматологічних уражень, хірургічної інфекції, трансплантології, онкології, обстеження хірургічного хворого, догляду за хворими тощо. Засвоєння теоретичного матеріалу супроводжується набуттям відповідних інтегральних, загальних і фахових компетентностей. Програма дисципліни структурована на 2 розділи. Розділ 1. Введення в хірургію. Десмургія. Основи санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці. Невідкладні хірургічні стани. Основи трансфузіології, анестезіології та реаніматології. Розділ 2. Хірургічна інфекція. Змертвіння. Основи клінічної онкології. Методи обстеження хірургічних хворих. Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитнотрансферної системи.

2. Пререквізити та постреквізити.

Пререквізити: ОК «Загальна хірургія» базується на знаннях, що отримуються студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як анатомія, гістологія, фізіологія, клінічна анатомія та оперативна хірургія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія.

Постреквізити: Вивчення дисципліни «Загальна хірургія» закладає основи для подальшого вивчення клінічної хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, акушерства, гінекології, анестезіології, реаніматології та інших навчальних дисциплін, що передбачають знання основ загальної хірургії

3. Мета і завдання освітньої компоненти.

Метою викладання ОК «Загальна хірургія» є:

- оволодіння систематизованими знаннями з організації хірургічної допомоги і профілактики розповсюдження внутрішньо-лікарняної інфекції;
- формування практичних умінь з використання перев'язочного матеріалу;
- оволодіння навичками догляду за хірургічними хворими;
- знайомство з принципами місцевого і загального знеболення, оволодіння алгоритмами діагностики термінальних станів, клінічної смерті і проведення заходів для елементарної підтримки життя;
- знайомство з основами трансфузіології та оволодіння методиками трансфузії компонентів донорської крові і забезпечення профілактики виникнення гемотрансфузійних ускладнень;
- опанування вмінням діагностувати різноманітні травматичні ушкодження та надавати при них першу медичну допомогу, засвоєння принципів лікування травматичних ушкоджень в умовах стаціонару;
- опанування загальними знаннями про хірургічну інфекцію, вмінням діагностувати хірургічні інфекційні хвороби; засвоєння принципів і особливостей лікування різних хірургічних інфекційних процесів та способів для їх профілактики;
- знайомство з основами трансплантології;
- оволодіння знаннями з основ клінічної онкології;
- формування практичних умінь щодо обстеження хірургічного хворого і оформлення його результатів в медичній карті стаціонарного хворого.

4. Результати навчання (компетентності)

Таблиця 2

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.</p> <p>ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.</p> <p>ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.</p> <p>ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.</p> <p>ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.</p> <p>ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.</p> <p>ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.</p> <p>ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за додатком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за додатком 2).</p> <p>ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за додатком 4), враховуючи вік пацієнта.</p> <p>ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за додатком 2).</p> <p>ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за додатком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики</p>

	<p>захворювань (за додатком 2).</p> <p>ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за додатком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.</p> <p>ПРН 9. Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за додатком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.</p> <p>ПРН 10. Визначити необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p> <p>ПРН 16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.</p>
--	---

5. Структура освітньої компоненти

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Форма контролю*/Бали (120 балів) Усна відповідь, практичні навички
1.	Уведення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі.	4	2	1	1	(УВ 5+ПН 5) / 2
2.	Антисептика. Види. Методи застосування.	3	1	1	1	(УВ 5+ПН 5) / 2
3.	Асептика. Стерилізація перев'язувального матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля.	3	1	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
4.	Десмургія. Перев'язувальний матеріал. Типові бинтові пов'язки.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
5.	Хірургічна операція. Класифікація оперативних втручань, етапи виконання.	4	2	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
6.	Підготовка хворих до операцій. Післяопераційний період.	2	0	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
7.	Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі.	5	1	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
8.	Вчення про кров. Проби на сумісність донора і реципієнта. Переливання крові, препаратів крові, кровозамінників.	3	1	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
9.	Ускладнення при гемотрансфузії.	4	0	2	2	УВ 5
10.	Місцева анестезія. Інгаляційний наркоз. Неінгаляційний наркоз.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
11.	Методика обстеження хірургічних хворих: голови, шиї, грудної клітки	4	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
12.	Методика обстеження хірургічних хворих: живота, кінцівок	0	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
13.	Відкриті ушкодження. Рани і рановий процес. Профілактика розвитку інфекції в рані. Лікування чистих ран.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
14.	Інфіковані рани. Особливості перебігу ранового процесу. Лікування інфікованих ран.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
15.	Переломи та вивихи. Механізм	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2

	виникнення. Класифікація, клініка, діагностика. Перша допомога при переломах та вивихах. Принципи лікування					
16.	Опіки. Опікова хвороба. Відмороження.	4	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
Разом за модулем 1		72	18	30	24	
17.	Курація хірургічних хворих	1	0	0	1	(УВ 5+ПН 5) / 2
18.	Курація хірургічних хворих, написання історії хвороби	3	0	2	1	(УВ 5+ПН 5) / 2
19.	Загальні питання хірургічної інфекції	5	1	2	2	УВ 5
20.	Захист історії хвороби	2	0	0	2	УВ 5
21.	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: абсцес, флегмона, фурункул, карбункул.	3	1	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
22.	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: гідраденіт, мастит, бешиха, лімфаденіт, лімфангоїт, парапроктит.	4	2	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
23.	Гнійні захворювання кисті.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
24.	Гострі та хронічні захворювання кісток та суглобів.	2	0	2	0	(УВ 5+ПН 5) / 2
25.	Захворювання кровоносних судин (облітеруючий атеросклероз, облітеруючий ендартеріт, тромбофлебіт, флеботромбоз).	4	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
26.	Гостра та хронічна специфічна хірургічна інфекція.	4	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
27.	Анаеробна інфекція	4	0	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
28.	Загальна гнійна інфекція (сепсис). Ендогенна інтоксикація при гострій	6	2	2	2	УВ 5
29.	Непритомність, колапс, гіповолемічний шок. Синдром тривалого здавлення	4	0	2	2	УВ 5
30.	Змертвіння. Некроз. Гангрена. Виразки. Нориці. Сторонні тіла.	6	2	2	2	(УВ 5+ПН 5) / 2
31.	Пухлини. Загальні питання онкології	6	2	2	2	УВ 5
Разом за модулем 2		68	12	30	26	
Всього годин / Балів		140	30	60	50	5 / 120 балів
Екзамен						80 балів
ЗАГАЛОМ						200 балів

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	К-сть годин	Самостійна робота
	Розділ 1. Введення у хірургію. Невідкладні хірургічні стани. Основи анестезіології та реаніматології.		
1.	Уведення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі.	1	1
2.	Антисептика. Види. Методи застосування.	1	1
3.	Асептика. Стерилізація перев'язувального матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля.	2	2
4.	Десмургія. Перев'язувальний матеріал. Типові бинтові пов'язки.	2	2
5.	Хірургічна операція. Класифікація оперативних втручань, етапи виконання.	2	0
6.	Підготовка хворих до операцій. Післяопераційний період.	2	0
7.	Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі.	2	2
8.	Вчення про кров. Проби на сумісність донора і реципієнта. Переливання крові, препаратів крові, кровозамінників.	2	0
9.	Ускладнення при гемотрансфузії.	2	2
10.	Місцева анестезія. Інгаляційний наркоз. Неінгаляційний наркоз.	2	2
11.	Методика обстеження хірургічних хворих: голови, шиї, грудної клітки	2	2
12.	Методика обстеження хірургічних хворих: живота, кінцівок	2	2
13.	Відкриті ушкодження. Рани і рановий процес. Профілактика розвитку інфекції в рані. Лікування чистих ран.	2	2
14.	Інфіковані рани. Особливості перебігу ранового процесу. Лікування інфікованих ран.	2	2
15.	Переломи та вивихи. Механізм виникнення. Класифікація, клініка, діагностика. Перша допомога при переломах та вивихах. Принципи лікування	2	2
16.	Опіки. Опікова хвороба. Відмороження.	2	2
	Розділ 2. Хірургічна інфекція. Змертвіння. Основи клінічної онкології.		
17.	Курація хірургічних хворих	2	0
18.	Курація хірургічних хворих, написання історії хвороби	2	2
19.	Загальні питання хірургічної інфекції	2	2
20.	Захист історії хвороби	2	0
21.	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: абсцес, флегмона, фурункул, карбункул.	2	2

22.	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: гідраденіт, мастит, бешиха, лімфаденіт, лімфангоїт, парапроктит.	2	2
23.	Гнійні захворювання кисті.	2	2
24.	Гострі та хронічні захворювання кісток та суглобів.	2	2
25.	Захворювання кровоносних судин (облітеруючий атеросклероз, облітеруючий ендартеріїт, тромбофлебіт, флеботромбоз).	2	2
26.	Гостра та хронічна специфічна хірургічна інфекція.	2	2
27.	Анаеробна інфекція	2	2
28.	Загальна гнійна інфекція (сепсис). Ендогенна інтоксикація при гострій	2	2
29.	Непритомність, колапс, гіповолемічний шок. Синдром тривалого здавлення	2	2
30.	Змертвіння. Некроз. Гангрена. Виразки. Нориці. Сторонні тіла.	2	2
31.	Пухлини. Загальні питання онкології	2	2
	Всього	60	50

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	Вступна лекція. Історія розвитку хірургії. Хірургічна операція.	2
2.	Асептика і антисептика.	2
3.	Кровотеча. Крововтрата. Зупинка кровотечі.	2
4.	Переливання крові та кровозамінників.	2
5.	Загальні питання анестезії та реанімації.	2
6.	Рани. Рановий процес. Загоєння ран.	2
7.	Травматологія. Переломи. Вивихи.	2
8.	Хірургічна інфекція. Гостра гнійна інфекція шкіри.	2
9.	Гостра гнійна інфекція серозних порожнин, судин, кісток, клітковинних просторів.	2
10.	Гострі гнійні захворювання суглобів пальців та кисті.	2
11.	Гостра анаеробна специфічна і неспецифічна інфекція.	2
12.	Хронічна неспецифічна і специфічна інфекція. СНІД.	2
13.	Сепсис. Ендотоксикоз в хірургії. Детоксикація організму.	2

14.	Змертвіння. Некроз. Гангрена. Виразка. Нориці.	2
15.	Онкологічні захворювання. Доброякісні і злоякісні пухлини.	2
	Всього	30

6. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	30
2.	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: 1. Сучасні методи підготовки та стерилізації хірургічного інструментарію. 2. Малоінвазивні оперативні втручання. 3. Ускладнення при переливанні крові та її компонентів. 4. Рани та рановий процес. 5. Лікування інфікованих та гнійних ран. 6. Серцево-легенева реанімація та інтенсивна терапія.	5
	7. Гнійно-некротичні процеси кисті. 8. Лактаційний мастит. 9. Профілактика правця. 10. Туберкульоз кісток і суглобів. 11. Сепсис. Сучасні аспекти патогенезу, лікування. 12. Ендогенна інтоксикація. Сучасні методи детоксикації	5
3.	Написання історії хвороби	2
4.	Підготовка до підсумкового контролю.	8
	Разом.	50

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення дисципліни передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки мусять бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні

пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Дисципліну «Пропедевтика внутрішньої медицини» слухають здобувачі протягом 6 семестру, завершується складанням екзамену. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на екзамені – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80=200$ балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). На кожному лабораторному занятті студент отримує оцінки за цією шкалою: 1) за рівень володіння теоретичними знаннями та 2) за оволодіння практичними компетентностями під час виконання практичного завдання.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Оцінка за лабораторне заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих трьох видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті (тривалість заняття – 2 академічні години). У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані

у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

З дисципліни «Загальна хірургія» складання екзамену для усіх здобувачів є обов'язкове. На екзамен виносяться усі програмні питання дисципліни, які здобувачі вивчали у третьому та четвертому семестрах.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань студентів, буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) студент має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95- 100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 120 балів, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему лабораторного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення заліку та іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік або екзамен.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перекладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перекладання)

Під час переведення та поновлення у Волинський національний університет імені Лесі Українки здобувачів освіти, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки за 100-бальною шкалою переводяться у шкалу ECTS та 200-бальну шкалу відповідно до таблиці.

Шкала конвертування оцінки здобувачів освіти з ОК з 100-бальної у 200-бальну систему оцінювання

Оцінка в балах за 200-бальною шкалою	Оцінка в балах за 100-бальною шкалою	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	75–81	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	67–74	Задовільно	D	непогано
122–129	60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перекладання

При перезарахуванні підсумкової оцінки з 100-системи оцінювання у 200 з ОК переведення здійснюється за мінімальним значенням.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Загальна хірургія: підручник/ П.О. Герасимчук, С.Й. Запорожан, І.М. Дейкало та ін.: за ред. проф. П.О. Герасимчука. – Тернопіль: ТНМУ «Укрмедкнига», 2020. 696 с.
2. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. 608 с.
3. Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів М.Д. Желіби, С. Д. Хіміча. К.: ВСВ «Медицина», 2010, 2016. 448 с.
4. Загальна хірургія: навчальний посібник / В.І.Пантьо, В.М.Шимон, О.О.Болдіжар. Ужгород: ІВА, 2010. 464 с.
5. Хірургія: Підручник з загальної хірургії / за ред. Я.С. Березницького, М.П.Захараша, В.Г. Мішалова, В.О. Шідловського. Дніпропетровськ: РВА “Дніпро-VAL”, 2006. 443 с.
6. Загальна хірургія / за ред.. Черенько М.П., Ваврик Ж.М. К., «Здоров'я», 2004 р. 613 с.

Додаткова:

1. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. проф. Польового В.П., Шкваровського І. В., Желіби М.Д. Чернівці: Медуніверситет, 2013. 252 с.
2. Клінічна онкологія: Посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів/ Б. А. Болюх, В. В. Петрушенко, А. А. Ткач та ін.; за ред. д.мед.н., проф. Б. А. Болюха. Вінниця: ДП «ДКФ», 2012. 704 с.
3. Перша долікарська допомога / Андрищенко В. П., Кушта Ю. Ф., Андрищенко Д. В. Львів, Львівський національний медичний університет, 2011. 351 с.
4. Польовий В. П. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / В. П. Польовий, І. В. Шкварковський, М. Д. Желіба. Чернівці : Медуніверситет, 2013. 252 с.
5. Фісталь Е.Я., Козинець Г.П., Самойленко Г.Є. та ін. Комбустіологія. К., 2004. 184 с.
6. Хіміч С. Д. Довідник хірурга / С. Д. Хіміч. Київ : Здоров'я, 2011. 240 с.
7. Бутирський О. Г. Загальна хірургія: посібник для студентів, лікарів-інтернів та молодих хірургів / О. Г. Бутирський. Сімферополь, 2009. 460 с.